

Ombudsosoba Univerzity Hradec Králové

Tento výnos zakotvuje pozici ombudsosoby na Univerzitě Hradec Králové (dále jen „UHK“).

Článek 1

Základní ustanovení a principy činnosti ombudsosoby

- 1) Na UHK je zřízena pozice ombudsosoby Univerzity Hradec Králové (dále jen „ombudsosoba“).
- 2) Ombudsosoba by měla být takových morálních vlastností, které zaručují, že při výkonu své funkce postupuje spravedlivě, důstojně, svědomitě, čestně a v souladu s dobrými mravy. Ombudsosoba vykonává svou funkci nezávisle a nestranně.
- 3) Na ombudsosobu se mohou s podněty obracet členové akademické obce, ostatní zaměstnanci UHK a osoby v obdobném postavení, jako jsou např. účastníci kurzu celoživotního vzdělávání, uchazeči přihlášení ke státní rigorózní zkoušce nebo zahraniční studenti na výměnném pobytu. Podáním jiných osob se ombudsosoba zabývá dle svého uvážení.
- 4) Nikdo nesmí být jakýmkoliv způsobem postihován, znevýhodňován ani jinak krácen na svých právech proto, že se obrátí na ombudsosobu.
- 5) Ombudsosoba zachovává v mezích zákona¹ mlčenlivost o veškerých skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s výkonem své funkce a které mohou vést k identifikaci osob podávajících podnět či vyzrazení jiných citlivých informací. Za porušení mlčenlivosti se nepovažuje sdílení skutečností souvisejících s podnětem za účelem jeho prošetřování v rámci UHK nebo jejích součástí nebo jsou-li bezprostředně ohrožena práva a svobody osoby podávající podnět nebo jiných osob v obdobné situaci.
- 6) Ombudsosoba postupuje tak, aby byl podnět objasněn v nezbytném rozsahu na základě zjištěných objektivních skutečností. V případě, že je ombudsosoba ve střetu zájmů, informuje o této věci osobu podávající podnět (dále jen „podavatel“) a rektora.

¹ Ombudsosoba není oprávněna se dovolávat povinnosti mlčenlivosti zejména vůči orgánům činným v trestním řízení, jako je např. policie, státní zastupitelství a soud, případně vůči dalším orgánům státní správy, požádají-li v mezích jim vymezené působnosti a dle svých pravomocí o součinnost.

- 7) Závěry ombudssosoby mají pouze doporučující charakter. Ombudssosoba nenahrazuje rozhodování jiných orgánů.
- 8) Studenti, zaměstnanci a členové orgánů, poradních orgánů a pracovních komisí UHK jsou povinni poskytnout ombudssosobě při prošetřování podnětu součinnost, předat jí na základě vyžádání listiny nebo kopie příslušných listin a další podklady nezbytné pro šetření podnětu, případně poskytnout vysvětlení. O poskytnutí součinnosti jsou tyto osoby povinny zachovat mlčenlivost.

Článek 2

Obsazení pozice ombudssosoby

- 1) Pozice ombudssosoby je obsazována rektorem UHK na základě otevřeného výběrového řízení v souladu s politikou OTM-R. Výběrová komise se skládá z jednoho člena Akademického senátu UHK zvoleného z řad studentů, jednoho člena Akademického senátu UHK zvoleného z řad akademických pracovníků, jednoho zástupce z každé fakulty, kterého jmenuje příslušný děkan, jednoho zástupce rektorátu, kterého jmenuje rektor a jednoho zástupce Etické komise UHK na návrh jejího předsedy. Průběh výběrového řízení zajišťuje osoba do jejíž agendy spadají výběrová řízení, která je také součástí výběrové komise. Případné další členy jmenuje rektor.
- 2) Ombudssosoba má zpravidla zkušenosti s mediací, krizovou intervencí, v oblasti práva, lidských práv, řešení konfliktů, poradenství nebo správy lidských zdrojů a orientuje se v akademickém prostředí.
- 3) Ombudssosoba má vysokoškolské vzdělání na magisterské úrovni.
- 4) Pracovní pozice ombudssosoby je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora, člena kolegia rektora, kancléře, kvestora, děkana, proděkana, tajemníka fakulty či další součásti, vedoucího pracoviště fakulty či další součásti, člena Akademického senátu UHK nebo fakulty, člena Vědecké rady UHK, fakulty nebo další součásti, člena Etické komise UHK nebo fakulty, člena Správní rady UHK, člena disciplinární komise fakulty a garanta studijního programu.
- 5) Ombudssosoba musí upozornit rektora na možný vznik střetu zájmů, který by ji ovlivňoval ve výkonu její funkce.
- 6) Ombudssosobě náleží mzda, kterou stanoví rektor.

Článek 3

Náplň činnosti

- 1) Ombudsosoba řeší jednotlivé podněty, působí metodicky v rámci UHK jako celku a podílí se na vytváření podmínek pro bezpečné prostředí UHK. Prošetřování konkrétních podnětů se ombudsosoba věnuje, má-li na jejich základě důvodné podezření, že byla, jsou nebo by mohla být ohrožena práva podavatele nebo má-li důvodné pochybnosti, že nebylo postupováno v souladu s právními předpisy, vnitřními a dalšími předpisy UHK.
- 2) Mezi hlavní činnosti ombudsosoby patří zejména:
 - a) prošetřovat podněty dotčených osob týkající se šikany, diskriminace, nevhodného chování, nerovného zacházení, sexuálního obtěžování, bossingu, mobbingu, staffingu, střetu zájmů, nedůvodných průtahů a případů, kdy příslušný orgán nekoná, porušování právních předpisů včetně vnitřních a dalších předpisů UHK nebo jejich součástí a jiné obdobné jednání,
 - b) další relevantní skutečnosti prošetřovat z vlastní iniciativy,
 - c) poskytovat pomoc osobám uvedeným v čl. 1 odst. 3 tohoto opatření, které se na ni obrátí, případně je odkazovat na jiné příslušné orgány a instituce,
 - d) identifikovat problémy a překážky negativně ovlivňující pracovní, studijní a akademické prostředí na UHK,
 - e) přijímat návrhy k řešení systémových problémů v souvislosti s jemu svěřenými úkoly,
 - f) metodicky působit a vytvářet vhodné prostředí pro řešení problémů,
 - g) připravovat doporučení pro řešení konkrétních případů příslušným orgánům a na základě zkušeností s jejich prošetřováním, případně navrhopvat vhodné systémové změny.
- 3) Při prošetřování podnětů postupuje ombudsosoba pečlivě a uvážlivě, a to v součinnosti s podavatelem. Využívá odborných stanovisek jiných expertů.
- 4) Ombudsosoba svými závěry nemění, neruší ani nenahrazuje rozhodnutí orgánů UHK a jejich součástí. Ombudsosoba není oprávněna zasahovat do jejich činnosti a rozhodování, její závěry a doporučení pro ně nejsou závazné, nejedná jako správní orgán, nerozhoduje o právech a povinnostech studentů a nemá pravomoci v pracovněprávních vztazích.

- 5) Ombudsosoba vyřizuje podněty bez zbytečného odkladu, zpravidla do 60 dnů od obdržení podnětu. Není-li z objektivních důvodů možné podnět ani ve lhůtě do 60 dnů vyřídit, informuje o této skutečnosti podavatele.
- 6) V případě odmítnutí součinnosti podle čl. 1 odst. 8 uvede ombudsosoba tuto skutečnost ve své zprávě o prošetření podle odstavce 11 tohoto článku a informuje o této skutečnosti rektora.
- 7) Pokud si podavatel podávající podnět nepřeje uvést vůči orgánům, poradním orgánům či pracovním komisím na UHK svou totožnost, ombudsosoba hájí zájmy této osoby v těchto jednáních osobně. Takto může učinit až po ověření identity dotčené osoby a prověření podnětu v nezbytném rozsahu umožňujícím se důvodně domnívat, že návrh je oprávněný. Ombudsosoba nemůže podávat v zastoupení podavatele podnět Etické komisi UHK.
- 8) Pokud ombudsosoba zjistí, že podnět je šikanózního charakteru, jde o opakovaně odložený podnět, podnět podaný neoprávněnou osobou, kverulantství, podnět mající za cíl poškodit jiného nebo dobré jméno UHK, podavatel přes opakované upozornění neposkytuje potřebnou součinnost, věc nespadá do její působnosti a je či byla již projednávána příslušným orgánem, nebo jde o jednání směřující ke snaze nahradit rozhodnutí či stanovisko příslušného orgánu UHK, ombudsosoba podnět odloží a vyrozumí o tom podavatele. Jestliže ombudsosoba obdrží podnět bez možnosti ověření totožnosti podavatele, je takový podnět považován pouze za obecné sdělení a míra, do které se bude ombudsosoba sdělení věnovat záleží na jejím uvážení.
- 9) V případě, že se podavatel nebo osoba, proti níž byl podnět vznesen (dále jen „dotčená osoba“), domnívá, že ombudsosoba v jeho věci nejednala řádně a včas, může se obrátit na rektora, v případě, že podavatelem nebo dotčenou osobou je rektor, obrátí se na statutárního zástupce rektora.
- 10) Podněty vztahující se ke konkrétním osobám, orgánům, poradním orgánům či pracovním komisím UHK, řeší ombudsosoba zpravidla s těmito osobami, orgány, poradními orgány či komisemi UHK. Snaží se zejména o nalezení smírného řešení. Není-li toto možné nebo není-li možná náprava v případech nesprávného postupu, obrátí se ombudsosoba na nadřízeného podavatele anebo na nadřízeného dotčené osoby. V případě, že se jedná o podnět vztahující se ke kolektivnímu orgánu, ombudsosoba řeší tento podnět s předsedou tohoto orgánu. V případě, že není možné určit nadřízenou osobu nebo jednání nevedlo k nápravě, obrátí se ombudsosoba na děkana či rektora. V případě podnětu vztahujícího se k děkanovi se ombudsosoba obrací na rektora. V případě podnětu vztahujícího se k rektorovi se ombudsosoba obrací na předsedu Akademického senátu UHK. Jestliže ombudsosoba řeší chování mezi studenty, obrací se na věcně příslušného proděkana fakulty, na které jsou studenti zapsáni. Pokud ombudsosoba řeší situaci mezi zaměstnanci,

obrací se na nejbližší jim společně nadřízenou osobu nebo na děkana nebo rektora.

- 11) O každém podnětu ombudssosoba vypracuje zprávu o prošetření, pokud není dále určeno jinak. O vyřízení podnětu ombudssosoba vyrozumí dotčenou osobu a další osoby dle svého uvážení.

Článek 4

Vztah k rektorovi

- 1) Rektor může dávat ombudssosobě podněty k prověření konkrétních situací či vytvoření koncepčních materiálů. Rektor není oprávněn dávat ombudssosobě pokyny, jaké má učinit závěry a doporučení.
- 2) Ombudssosoba každoročně předkládá rektorovi zprávu o přijatých podnětech bez možnosti identifikace osob, jichž se to týká a dalších zjištěních v jeho působnosti. Součástí zprávy jsou zpravidla též doporučení pro zlepšení a kultivaci prostředí na UHK. Zpráva je zároveň předkládána na shromáždění Akademické obce UHK.

Článek 5

Vztah k akademickému senátu

- 1) Ombudssosoba se může účastnit zasedání orgánů Akademického senátu UHK a soustavně s nimi spolupracuje. Jestliže jí Akademický senát UHK nebo jeho poradní orgán vyzve, zúčastní se ombudssosoba jeho zasedání.
- 2) Jestliže prošetřovaný podnět směřuje proti rektorovi a dle ombudssosoby rektor v této věci neposkytuje součinnost, sdělí ombudssosoba tuto informaci předsednictvu Akademického senátu UHK.

Článek 6

Vztah k Etické komisi UHK

- 1) Jestliže má ombudssosoba důvodné podezření, že došlo k porušení Etického kodexu UHK, má právo podat podnět Etické komisi UHK.
- 2) Ombudssosoba může být pozvána na jednání Etické komise UHK, a to v souladu s řádem Etické komise UHK.
- 3) V případě podnětu proti postupu Etické komise UHK, své závěry ombudssosoba sděluje předsedovi Etické komise UHK a rektorovi.

Článek 7

Vztah k jiným orgánům

- 1) Ombudsosoba má právo se účastnit zasedání orgánů a poradních orgánů UHK a jejich součástí s právem poradního hlasu po předchozí domluvě s předsedou či vedoucím příslušného orgánu či poradního orgánu. Příslušné orgány mají povinnost se závěry ombudsosoby zabývat a ombudsosoba má právo požadovat informaci, jak bylo s jeho doporučeními naloženo.
- 2) Jednotlivé orgány, poradní orgány a pracovní skupiny UHK mají právo se na ombudsosobu obracet s podněty a žádostmi o metodická doporučení. Kolektivní orgány se na ombudsosobu obrazejí prostřednictvím svého předsedy nebo jiného pověřeného člena.

Článek 8

Závěrečné ustanovení

Tento výnos vstupuje v platnost a účinnost dnem podpisu.

V Hradci Králové dne 09. 10. 2024

doc. RNDr. Jan Kříž, Ph.D., v. r.
rektor